

18.8.2003

1 (5)

20.08.2003
ad 4376/41/2001
OM 014:00/2001

Oikeusministeriö

PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO OSAKEYHTIÖLAKITYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ

Suomen Oikeusapulakimiehet ry esittää kiitoksensa saamastaan Osakeyhtiölakityöryhmän mietinnöstä (työryhmämietintö 2003:4) ja esittää kunnioittavasti lausuntonaan Osakeyhtiölakityöryhmän mietinnön johdosta seuraavaa:

Suomen Oikeusapulakimiehet ry puoltaa Osakeyhtiölakityöryhmän esitystä osakeyhtiöyhtiöainsäädännön uudistamiseksi työryhmän esittämässä muodossa.

Osakeyhtiölakityöryhmän esittämää osakeyhtiöainsäädännön uudistamista on pidettävä onnistuneena erityisesti osakeyhtiömuodossa tapahtuvan pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kannalta. Osakeyhtiölakityöryhmän esittämä uusi osakeyhtiölaki täyttää työryhmän tavoitteet joustavana ja kilpailukykyisenä lakina, jonka avulla yritykset voivat järjestää toimintaansa tehokkaasti mutta samalla riittävän oikeussuojan takaavana vähemmistöosakkeenomistajille ja velkojille. Suomessa ei ole pientä ja keskisuurta yritystoimintaa varten muuta kokonaan henkilöyhtiön yhtiömiesvastuusta irrallaan olevaa pääomanmuodostukseen perustuvaa yhtiömuotoa kuin osakeyhtiötä, jolloin

on tärkeää että osakeyhtiölainsäädäntö täyttää samanaikaisesti pienten ja keski suurten että suuryrityksinä toimivien osakeyhtiöiden tarpeet.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry pitää tärkeimpänä uudistuksena tilintarkastuspakon poistamista sellaisten osakeyhtiöiden osalta jotka eivät täytä työryhmän osakeyhtiölakiehdotuksen 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisia edellytyksiä.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry pitää erittäin myönteisenä osakeyhtiölakityöryhmän esitystä, jonka mukaan edellä mainitut osakeyhtiöt voivat itse yhtiöjärjestyksessään päättää, haluavatko kyseiset yhtiöt pitää yhtiössä tilintarkastajaa vai eivät. Sellaisissa osakeyhtiöissä, jotka eivät täytä osakeyhtiölakiehdotuksen 7 luvun 2 §:n 2 momentin edellytyksiä, osakkeenomistajia on yleensä vähäinen määrä, jolloin osakkeenomistajat seuraavat osakeyhtiön tapahtumia joko osallistumalla välittömästi osakeyhtiön hallintoon tai työskentelemällä osakeyhtiössä tai ainakin muutoin olemalla läheisessä yhteydessä osakeyhtiöön ja sen hallintoon. Tilintarkastusta ei tällöin tarvita osakkeenomistajien etujen kannalta. Suomessa on myös lukuisia osakeyhtiötä, jotka on perustettu omaisuudenhoidon tarkoituksen mukaiseksi järjestämiseksi. Näissä osakeyhtiöissä liiketapahtumien ja rahaliikenteen määrä on vähäinen, koska osakeyhtiön päätoiminta keskittyy jonkin määrätyn omaisuuden tai omaisuusmassan omistamiseen ja hallintoon. Tällaisissa osakeyhtiöissä kirjanpidon ja toiminnan tarkastaminen on helposti suoritettavissa tarvittaessa osakkeenomistajien toimesta eikä tilintarkastusta tarvita.

Edellä mainitun kaltaisissa osakeyhtiöissä tilintarkastuspakko on aiheuttanut ainoastaan lisäkustannuksia yhtiölle. Tilintarkastuksesta ja siitä aiheutuneista kustannuksista ei ole ollut yhtiölle minkäänlaista käytännön hyötyä, koska yhtiön taloudellinen asema ja toiminta ovat olleet muutoinkin jatkuvasti osakkeenomistajien tiedossa. Pienissä osakeyhtiöissä tarvittaessa velkojatkin ovat saaneet tarpeelliset tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta yhtiön hallinnossa toimivilta henkilöiltä eikä tilintarkastus ole ollut tarpeen myöskään velkojien kannalta. Yleensäkin tilintarkastuksen merkitys velkojien suojan kannalta pienissä osakeyhtiöissä on olematon.

Kirjanpitolainsäädäntö sekä rikoslaissa säädetty rikosoikeudelliset sanktiot asianmukaisen kirjanpitoon toimittamisen tueksi riittävät takaamaan sen, että työryhmän esityksen mukaisen osakeyhtiölain 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten alle jäävissä yhtiöissä kirjanpito toimitetaan asianmukaisesti ja että yhtiön taloudellinen asema on selvitettävissä kirjanpidon

Osakeyhtiölakityöryhmän ehdotuksen 24 luvun 1 §:n mukaisena riitojen ratkaisupaikkana Suomen Oikeusapulakimiehet ry pitää parempana markkinaoikeutta kuin että muutama käräjäoikeus tehdään toimivaltaiseksi käsittelemään osakeyhtiölain soveltamista koskevia riitoja. Kun Osakeyhtiölakityöryhmä on katsonut että kyseiset asiat edellyttäisivät tuomioistuimelta erityisosaamista, olisi tarkoituksenmukaisempaa keskittää tämä erityisosaaminen yhteen tuomioistuimeen eli markkinaoikeuteen.

Kunnioittavasti

SUOMEN OIKEUSAPULAKIMIEHET RY

Lasse Lehtinen
puheenjohtaja

Osoite: Suomen Oikeusapulakimiehet ry
PL 11
04201 KERAVALA